

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені В.І. ВЕРНАДСЬКОГО
Навчально-науковий гуманітарний інститут
Кафедра публічного та приватного права**

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор інституту

О.О. Ляшко

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ФІНАНСОВЕ ПРАВО»

(назва навчальної дисципліни)

освітній рівень	перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
галузь знань	08 Право
спеціальність (спеціалізація)	081 Право
освітня програма	«Право»
тип дисципліни	обов'язкова

Київ – 2021 рік

Розробник: кандидат юридичних наук, доцент кафедри публічного та приватного права Навчально-наукового-публічного гуманітарного університету імені В.І. Вернадського Катерина Василівна Бортняк.

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри публічного та приватного права

Протокол від
Протокол №1 від 31 серпня 2021 року

Завідувач кафедри публічного
та приватного права

В.Ю. Швачка

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників		Розподіл годин за навчальним планом		
Кількість кредитів:	4	Вид занять	Форма навчання	
Загальна кількість годин:	120		Денна	Заочна
Рік вивчення дисципліни за навчальним планом:	3	Лекції:	24	8
Семестр:	5,6	Практичні заняття:	-	-
Тижневе навантаження (год.):		Лабораторні заняття:	-	-
аудиторне:	2	Семінарські заняття:	30	6
самостійна робота:	4	Самостійна робота:	66	106
Форма підсумкового контролю:	Залік, Іспит	Консультації:	-	-
Мова навчання:	Українська	Індивідуальні заняття:	-	-

Консультативну допомогу здобувачі вищої освіти можуть отримати у ННП кафедри публічного та приватного права, які безпосередньо проводять заняття або звернувшись з письмовим запитом на електронну пошту за адресою kaf_ppr@tnu.edu.ua.

2. Програма навчальної дисципліни

Передумови для вивчення дисципліни:

Препозит:	Постпозит
Українська мова за професійним спрямуванням; Юридична деонтологія; Теорія держави і права	Цивільно-процесуальне право, Правові системи сучасності, Державне будівництво і місцеве самоврядування, Правова статистика, Складання цивільно-процесуальних документів

Мета вивчення дисципліни:

Метою навчальної дисципліни «Фінансове право» є: опанування здобувачами механізму виникнення, зміни та припинення фінансово-правових відносин, здобуття ними глибоких системних знань норм права, які регулюють публічну фінансову діяльність та фінансово-правові відносини, що виникають в її процесі, а також засвоєння студентами особливостей їх прояву у різних сферах цієї діяльності, та розуміння шляхів та методів розв'язання складних фінансово-правових проблем.

Предметом навчальної дисципліни «Фінансове право» є норми права, які чітко регламентують публічну фінансову діяльність, закріплюють фінансову систему України та регулюють функціонування усіх її ланок, а також регламентують специфічні суспільні відносини, що виникають в процесі формування, розподілу і використання централізованих і децентралізованих фондів коштів, необхідних для виконання функцій органами держави і органами місцевого самоврядування.

Завдання дисципліни «Фінансове право»: набуття здобувачами знань щодо особливостей публічних фінансових правовідносин; засвоєння ними норм фінансового права, які регулюють фінансову діяльність і фінансову систему України; фінансовий контроль, бюджетний устрій і бюджетний процес, податкові, кредитні, страхові, банківські і валютні правовідносини, розуміння специфіки фінансових перерозподільних відносин.

Очікувані програмні результати навчання за дисципліною (за Освітньою програмою):

ПРН 2. Здійснювати аналіз суспільних процесів у контексті аналізованої проблеми і демонструвати власне бачення шляхів її розв'язання.

ПРН 3. Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел.

ПРН 4. Формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу відомої проблеми.

ПРН 5. Давати короткий висновок щодо окремих фактичних обставин (даних) з достатньою обґрунтованістю.

ПРН 6. Оцінювати недоліки і переваги аргументів, аналізуючи відому проблему.

ПРН 7. Складати та узгоджувати план власного дослідження і самостійно збирати матеріали за визначеними джерелами.

ПРН 8. Використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин.

ПРН 10. Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами як усно, так і письмово, правильно вживаючи правничу термінологію.

ПРН 12. Донести до респондента матеріал з певної проблематики доступно і зрозуміло.

ПРН 14. Належно використовувати статистичну інформацію, отриману з першоджерел та вторинних джерел для своєї професійної діяльності.

ПРН 15. Вільно використовувати для професійної діяльності доступні інформаційні технології і бази даних.

ПРН 16. Демонструвати вміння користуватися комп'ютерними програмами, необхідними у професійній діяльності.

ПРН 18. Виявляти знання і розуміння основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів функціонування національної правової системи.

ПРН 19. Демонструвати необхідні знання та розуміння сутності та змісту основних правових інститутів і норм фундаментальних галузей права.

ПРН 20. Пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів

ПРН 21. Застосовувати набуті знання у різних правових ситуаціях, виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані правові висновки.

ПРН 22. Готувати проекти необхідних актів застосування права відповідно до правового висновку зробленого у різних правових ситуаціях.

ПРН 23. Надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях.

Загальні та спеціальні компетентності, що формуються у процесі вивчення дисципліни

У результаті опанування навчальної дисципліни «Фінансове право» здобувач вищої освіти повинен володіти такими загальними (ЗК) та спеціальними (СК) компетентностями відповідно до Стандарту вищої освіти URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vyshcha/standarty/2020/08/081-pravo-magis tr.pdf>

Шифр та назва компетентності	Результати навчання			
	Знання	Уміння/ навички	Комунікація	Відповідальність і автономія
Загальні компетентності (ЗК)				
ЗК 1. Здатність застосовувати знання з основ теорії та філософії права, знання і розуміння структури правничої професії та її ролі у суспільстві.	ПРН 3,10,	ПРН 4,5,8,18,20,21	ПРН 19	ПРН 1,7
ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	ПРН	ПРН	ПРН	ПРН
ЗК3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.	ПРН 1,2,4	ПРН 20,21	ПРН	ПРН
ЗК 7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями	ПРН 1 3,10	ПРН 4,5,8,18	ПРН 7	ПРН 5
ЗК8. Здатність бути критичним і самокритичним.	ПРН 1,10	ПРН 4,5,8,18,20	ПРН 19	ПРН 21
ЗК11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і	ПРН 1,3,10	ПРН 4,8,18,20,21	ПРН 5	ПРН7

громадянина в Україні.				
ЗК12. Здатність усвідомлювати рівні можливості та гендерні проблеми.	ПРН 3	ПРН 4,5,8,18,20	ПРН 21	ПРН 1
ЗК13. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку права, його місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки	ПРН 21	ПРН 4,5,8,18,20	ПРН 10	ПРН 3
ЗК14. Цінування та повага різноманітності і мультикультурності.	ПРН 4,5,6	ПРН 18,19,20	ПРН 10	ПРН 20, 21
ЗК15. Прагнення до збереження навколишнього середовища.	ПРН 1,2,4	ПРН 6,7,8	ПРН 10	ПРН 4, 8
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)				
СК1. Здатність застосовувати знання з основ теорії та філософії права, знання і розуміння структури правничої професії та її ролі у суспільстві.	ПРН 1, 7	ПРН 5,18,20,21	ПРН 3	ПРН 4, 8
СК2. Знання і розуміння ретроспективи формування правових та державних інститутів.	ПРН 5	ПРН 4,18,20	ПРН 8	ПРН 21
СК3. Повага до честі і гідності людини як найвищої соціальної цінності, розуміння їх правової природи.	ПРН 4	ПРН 5,18,20,21	ПРН 19	ПРН 8
СК4. Знання і розуміння міжнародних стандартів прав людини, положень Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практики Європейського суду з прав людини.	ПРН 1	ПРН 4,5,8,10,18,20	ПРН 19	ПРН 21
СК5. Здатність застосовувати знання засад і змісту інститутів міжнародного публічного права, а також міжнародного приватного права.	ПРН 4,5,6	ПРН 18, 20	ПРН 19, 21	ПРН
СК6. Знання і розуміння основ права Європейського Союзу	ПРН 1	ПРН 5,8,18,20	ПРН 3	ПРН 4, 21

СК7. Здатність застосовувати знання завдань, принципів і доктрин національного права, а також змісту правових інститутів, щонайменше з таких галузей права, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, кримінальне і кримінальне процесуальне право				
СК10. Знання і розуміння соціальної природи трудових відносин та їх правового регулювання.	ПРН 9	ПРН 4,5,8,21	ПРН 1, 7	ПРН 18, 20
СК11. Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти.	ПРН 1	ПРН 5,8,18,20	ПРН 3	ПРН 4, 21
СК12. Здатність аналізувати правові проблеми, формувати та обґрунтовувати правові позиції.	ПРН 18	ПРН 4,5,20,21	ПРН 1,3	ПРН 8
СК13. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань у професійній діяльності.	ПРН 20	ПРН 4,5,21	ПРН 1	ПРН 8, 18
СК16. Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення	ПРН 10	ПРН 4,5,8,21	ПРН 1, 7	ПРН 18, 20

Зміст навчальної дисципліни

Розділ 1. Загальна частина

Тема 1. Фінансова діяльність держави

1. Фінансова діяльність держави.
2. Зміст, принципи, форми та методи фінансової діяльності.
3. Стадії фінансової діяльності держави.
4. Система державних органів, що здійснюють фінансову діяльність, і їх правовий статус.
5. Фінансова політика.
6. Фінансова система: зміст і структура. Ланки фінансової системи, їх співвідношення.

Тема 2. Фінансове право в правовій системі України

1. Предмет фінансового права.
2. Метод фінансового права. Місце владних приписів у регулюванні фінансово-правових відносин.
3. Система фінансового права.
4. Структура Загальної та Особливої частин фінансового права.
5. Джерела фінансового права.

6. Зв'язок фінансового права з іншими галузями права.
7. Фінансове законодавство.
8. Систематизація фінансового законодавства.
9. Наука фінансового права.
10. Основні напрямки її розвитку та завдання на сучасному етапі.

Тема 3. Фінансово-правові норми і фінансові правовідносини

1. Поняття та види фінансово-правових норм.
2. Особливості санкції фінансово-правової норми.
3. Фінансові правовідносини: зміст та особливості.
4. Підстави виникнення, зміни та припинення фінансових правовідносин.
5. Склад фінансових правовідносин.
6. Види фінансових правовідносин.
7. Об'єкт фінансових правовідносин.
8. Суб'єкти фінансового права та фінансових правовідносин.
9. Захист прав суб'єктів фінансових правовідносин.

Тема 4. Правове регулювання фінансового контролю в Україні

1. Поняття, зміст і значення фінансового контролю.
  2. Співвідношення фінансового контролю та управління фінансами.
  3. Види фінансового контролю та підстави їх класифікації.
  4. Державний і недержавний фінансовий контроль.
  5. Об'єкти фінансового контролю.
  6. Система органів, що здійснюють фінансовий контроль.
  7. Органи фінансового контролю загальної і спеціальної компетенції.
  8. Методи фінансового контролю.
  9. Співвідношення методу і методики фінансового контролю.
  10. Ревізія та перевірка: їх співвідношення та види.
  11. Порядок проведення і специфіка документального оформлення ревізій та перевірок.
- Періодичність проведення ревізій і перевірок. Акт ревізії та перевірки, їх правові наслідки. Незалежний фінансовий контроль. Аудиторський контроль.

Тема 5. Відповідальність за порушення фінансового законодавства

1. Місце відповідальності за порушення фінансового законодавства в системі юридичної відповідальності.
2. Підстави відповідальності за порушення фінансового законодавства.
3. Відповідальність за порушення бюджетного законодавства.
4. Фінансова відповідальність за порушення податкового законодавства.

Розділ 2. Особлива частина

Тема 6. Бюджетна система України

1. Бюджетна система України, її структура.
2. Правова форма державного та місцевих бюджетів. Державний бюджет. Місцеві бюджети. Зведений бюджет. Бюджетний період.
3. Принципи бюджетної системи України. Зміст принципів бюджетної системи.
4. Поняття бюджетної класифікації і її склад. Класифікація доходів бюджету. Класифікація видатків бюджету. Класифікація фінансування бюджету. Класифікація боргу. Дефіцит і профіцит бюджету.
5. Джерела фінансування дефіциту бюджету.
6. Засоби подолання дефіциту та профіциту бюджету.
7. Право на здійснення запозичень.
8. Гарантії щодо виконання боргових зобов'язань.

9. Контроль за дотриманням бюджетного законодавства.

10. Повноваження Верховної Ради України, Рахункової палати, Міністерства фінансів. Державного казначейства, органів Державної контрольно-ревізійної служби України, Верховної Ради Автономної Республіки Крим та відповідних рад, Ради міністрів Автономної Республіки Крим, місцевих державних адміністрацій і виконавчих органів відповідних рад щодо контролю за дотриманням бюджетного законодавства.

11. Відповідальність за порушення бюджетного законодавства.

12. Підстави для припинення бюджетних асигнувань.

13. Нецільове використання бюджетних коштів.

14. Призупинення операцій з бюджетними коштами.

15. Порядок накладення стягнення та оскарження рішення про накладення стягнення за порушення бюджетного законодавства.

Тема 7. Бюджетний процес

1. Поняття бюджетного процесу та його принципи.

2. Стадії бюджетного процесу.

3. Учасники бюджетного процесу та їх повноваження.

4. Розпорядники бюджетних коштів. Головні розпорядники бюджетних коштів. Бюджетні призначення. Резервний фонд бюджету. Складання проектів бюджетів.

5. Розгляд і прийняття закону про Державний бюджет України, рішень про місцеві бюджети.

6. Виконання бюджету. Підготовка та розгляд звіту про виконання бюджету і прийняття рішення щодо нього.

Тема 8. Поняття державного боргу та державної позики

1. Поняття державного кредиту.

2. Значення державного кредиту в економіці держави.

3. Види державних запозичень.

4. Державний борг: поняття та види.

5. Управління державним внутрішнім боргом.

6. Поняття зовнішнього боргу держави.

Тема 9. Правові основи державного страхування

1. Поняття та функції державного страхування.

2. Принципи державного страхування.

3. Особливості страхування як ланки фінансової системи держави.

4. Види державного страхування.

5. Обов'язкове державне соціальне страхування.

6. Обов'язкове державне пенсійне страхування. Обов'язкове державне медичне страхування.

Тема 10. Банківська система України

1. Фінансово-правові відносини за участю банків.

2. Поняття, принципи та види банківського кредиту.

3. Правові основи банківської діяльності. Банківська система України та її структура.

4. Правовий статус Національного банку України.

5. Правовий статус інших банків в Україні.

6. Банківське регулювання і банківський нагляд.

**3. Структура навчальної дисципліни
(тематичний план)
ДЕННА ФОРМА**

Назви розділів і тем	Кількість годин				
	денна форма				
	Всього	у тому числі			
л		п/л аб.	се м.	с. р.	
1	2	3	4	5	6
Розділ 1. Загальна частина					
Тема 1. Фінансова діяльність держави	11	2	-	3	6
Тема 2. Фінансове право в правовій системі України	11	2	-	3	6
Тема 3. Фінансово-правові норми і фінансові правовідносини	11	2	-	3	6
Тема 4. Правове регулювання фінансового контролю в Україні	11	2	-	3	6
Тема 5. Відповідальність за порушення фінансового законодавства	11	2	-	3	6
Разом за розділом 1	55	10	-	15	30
Розділ 2. Особлива частина					
Тема 6. Бюджетна система України	12	2	-	3	7
Тема 7. Бюджетний процес	12	2	-	3	7
Тема 8. Поняття державного боргу та державної позики	12	2	-	3	7
Тема 9. Правові основи державного страхування	14	4	-	3	7
Тема 10. Банківська система України	15	4	-	3	8
Разом за розділом 2	65	14	-	15	36
Усього годин	120	24	-	30	66

ЗАОЧНА ФОРМА

Назви розділів і тем	Кількість годин				
	денна форма				
	Всього	у тому числі			
л		п/л аб.	се м.	с. р.	
1	2	3	4	5	6
Розділ 1. Загальна частина					
Тема 1. Фінансова діяльність держави	10	-	-		10
Тема 2. Фінансове право в правовій системі України	10	-	-		10
Тема 3. Фінансово-правові норми і фінансові правовідносини	12	1	-	1	10
Тема 4. Правове регулювання фінансового контролю в Україні	12	1	-	1	10
Тема 5. Відповідальність за порушення фінансового законодавства	12	1	-	1	10
Разом за розділом 1	56	3		3	50
Розділ 2. Особлива частина					
			-		

Тема 6. Бюджетна система України	12	1	-	1	10
Тема 7. Бюджетний процес	2	1	-	1	10
Тема 8. Поняття державного боргу та державної позики	12	1	-	1	10
Тема 9. Правові основи державного страхування	14	1	-	-	13
Тема 10. Банківська система України	14	1	-	-	13
Разом за розділом 2	64	5	-	3	56
Екзамен (або Залік)			-		
Усього годин	120	8	-	6	106

4. Організація самостійної роботи

4.1. Підготовка до семінарських занять. Здобувачі вищої освіти відповідно до визначеного плану практичних занять готують теоретичний матеріал, користуючись зазначеними джерелами основної та додаткової літератури. Формування теоретичних навичок здійснюється шляхом виконання кейсів та обговорюється їх вирішення на заняттях.

4.2. Матеріали для самоконтролю. Матеріали кейсів з умовами завдань визначаються викладачем.

4.3. Індивідуальні завдання

Підготувати реферативні доповіді на теми:

1. Характеристика фінансової системи України.
2. Характеристика фінансових систем розвинених країн світу.
3. Аналіз проблем вдосконалення фінансової діяльності України.
4. Виникнення і розвиток фінансово-правової науки в Україні.
5. Методи та правові форми публічної фінансової діяльності в Україні.
6. Фінансові проблеми органів місцевого самоврядування в Україні.
7. Характеристика основних форм фінансово-правових актів України
8. Місце фінансового права в національній системі права України.
9. Місце фінансово-правових норм у системі соціальних норм
10. Сучасні підходи до визначення предмета та метода фінансового права
11. Сучасні підходи до визначення джерел фінансового права
12. Характеристика ревізії як методу фінансового контролю.
13. Характеристика перевірки як методу фінансового контролю.
14. Правовий статус і повноваження Рахункової палати України.
15. Аналіз зарубіжного досвіду діяльності вищих органів незалежного фінансового контролю.
16. Правові основи аудиту в Україні.
17. Відповідальність за порушення фінансового законодавства
18. Процесуальні форми реалізації фінансово-правової відповідальності.

19. Порядок застосування фінансово-правових санкцій за податкові правопорушення.
20. Характеристика юридичної відповідальності за порушення бюджетного законодавства.
21. Особливості застосування до суб'єктів фінансового права юридичної відповідальності.
22. Позитивна та негативна юридична відповідальність суб'єктів фінансового права.
23. Поняття та склад правопорушення, яке скоюють суб'єкти фінансового права.
24. Бюджетний кодекс як джерело бюджетного права.
25. Проблеми розвитку бюджетного права в Україні.
26. Поняття та сутність бюджетного дефіциту і профіциту. Залишок бюджетних коштів.
27. Перелік документів до проекту закону про Державний бюджет України.
28. Порядок розгляду, затвердження та організаційно-правового забезпечення виконання Державного бюджету України.
29. Юридична база та порядок контролю виконання і звітності про виконання Державного та місцевих бюджетів.
30. Правове регулювання цільових позабюджетних фондів коштів.
31. Централізовані позабюджетні цільові фонди як потужні фінансові інститути України.
32. Позабюджетні державні цільові фонди сфери соціального страхування.
33. Основні риси правового статусу централізованих позабюджетних цільових фондів.
34. Система пенсійного забезпечення в Україні, перспективи розвитку.
35. Накопичувальна система пенсійного страхування в Україні.
36. Історичні основи податків та податкових правовідносин.
37. Періодизація розвитку податкових систем.
38. Система оподаткування Древньої Греції та Риму.
39. Наукові підходи формування теорії податків (теорії меркантилізму, фізіократів, класичної політичної економії, кейнсіанства).
40. Особливості розвитку податкової теорії в Україні.
41. Податкове законодавство як форма реалізації податкового права.
42. Бюджетне значення видів фінансових платежів (податків, зборів).
43. Місце збору в податковій системі України.
44. Система податкових пільг їх види та правове регулювання.
45. Територіальні податкові пільги. Практика їх застосування в Україні.
46. Правова природа податкового обов'язку.
47. Характеристика способів нарахування податкової бази та практика їх застосування податковими органами України.
48. Права та обов'язки платників податків.

49. Органи управління банку та їх повноваження.
50. Порядок створення, основні функції та структура Національного банку України.
51. Взаємозв'язок між готівковим та безготівковим грошовим обігом, його основні правила.
52. Національні правові обмеження граничних сум готівкових розрахунків.
53. Документи для приймання та видача готівки. Особливості їх оформлення.
54. Легалізація (відмиванням) доходів. Умови, за яких банк зобов'язаний ідентифікувати клієнтів.
55. Відповідальність банків, що здійснювали фінансові операції з легалізації (відмивання) доходів або фінансували тероризм.

4.4. Перелік питань для підготовки до підсумкового контролю:

1. Фінансова діяльність держави.
2. Зміст, принципи, форми та методи фінансової діяльності.
3. Стадії фінансової діяльності держави.
4. Система державних органів, що здійснюють фінансову діяльність, і їх правовий статус.
5. Фінансова політика.
6. Фінансова система: зміст і структура.
7. Ланки фінансової системи, їх співвідношення.
8. Предмет фінансового права.
9. Метод фінансового права.
10. Місце владних приписів у регулюванні фінансово-правових відносин.
11. Система фінансового права.
12. Структура Загальної та Особливої частин фінансового права.
13. Джерела фінансового права.
14. Зв'язок фінансового права з іншими галузями права.
15. Фінансове законодавство. Систематизація фінансового законодавства.
16. Основні напрямки розвитку та завдання науки фінансового права на сучасному етапі.
17. Поняття та види фінансово-правових норм.
18. Особливості санкції фінансово-правової норми.
19. Фінансові правовідносини: зміст та особливості.
20. Підстави виникнення, зміни та припинення фінансових правовідносин.
21. Склад фінансових правовідносин.
22. Види фінансових правовідносин.

23. Об'єкт фінансових правовідносин.
24. Суб'єкти фінансового права та фінансових правовідносин.
25. Захист прав суб'єктів фінансових правовідносин.
26. Поняття, зміст і значення фінансового контролю.
27. Співвідношення фінансового контролю та управління фінансами.
28. Види фінансового контролю та підстави їх класифікації.
29. Державний і недержавний фінансовий контроль.
30. Об'єкти фінансового контролю.
31. Система органів, що здійснюють фінансовий контроль.
32. Органи фінансового контролю загальної і спеціальної компетенції.
33. Методи фінансового контролю.
34. Співвідношення методу і методики фінансового контролю.
35. Ревізія та перевірка: їх співвідношення та види.
36. Порядок проведення і специфіка документального оформлення ревізій та перевірок. Періодичність проведення ревізій і перевірок.
37. Незалежний фінансовий контроль. Аудиторський контроль.
38. Місце відповідальності за порушення фінансового законодавства в системі юридичної відповідальності.
39. Підстави відповідальності за порушення фінансового законодавства.
40. Відповідальність за порушення бюджетного законодавства.
41. Бюджетна система України, її структура.
42. Правова форма державного та місцевих бюджетів. Державний бюджет. Місцеві бюджети. Зведений бюджет. Бюджетний період.
43. Принципи бюджетної системи України.
44. Зміст принципів бюджетної системи.
45. Поняття бюджетної класифікації і її склад.
46. Класифікація доходів бюджету.
47. Класифікація видатків бюджету.
48. Класифікація фінансування бюджету. Класифікація боргу. Дефіцит і профіцит бюджету.
49. Джерела фінансування дефіциту бюджету.
50. Засоби подолання дефіциту та профіциту бюджету.
51. Гарантії щодо виконання боргових зобов'язань.
52. Контроль за дотриманням бюджетного законодавства.
53. Відповідальність за порушення бюджетного законодавства.
54. Підстави для припинення бюджетних асигнувань.
55. Порядок накладення стягнення та оскарження рішення про накладення стягнення за порушення бюджетного законодавства.
56. Поняття бюджетного процесу та його принципи.
57. Стадії бюджетного процесу.

58. Учасники бюджетного процесу та їх повноваження. Розпорядники бюджетних коштів.
59. Головні розпорядники бюджетних коштів.
60. Складання проектів бюджетів. Розгляд і прийняття закону про Державний бюджет України, рішень про місцеві бюджети.
61. Підготовка та розгляд звіту про виконання бюджету і прийняття рішення щодо нього.
62. Поняття державного кредиту.
63. Значення державного кредиту в економіці держави.
64. Види державних запозичень.
65. Державний борг: поняття та види.
66. Управління державним внутрішнім боргом. Поняття зовнішнього боргу держави.
67. Поняття та функції державного страхування.
68. Принципи державного страхування.
69. Особливості страхування як ланки фінансової системи держави.
70. Види державного страхування.
71. Обов'язкове державне соціальне страхування.
72. Обов'язкове державне пенсійне страхування.
73. Обов'язкове державне медичне страхування.
74. Фінансово-правові відносини за участю банків.
75. Поняття, принципи та види банківського кредиту.
76. Правові основи банківської діяльності.
77. Банківська система України та її структура.
78. Правовий статус Національного банку України. Правовий статус інших банків в Україні.
79. Банківське регулювання і банківський нагляд.

5. Критерії та система оцінювання результатів навчання

Оцінювання семінарських занять, у тому числі самостійної роботи, розроблено таким чином, що дає можливість здобувачу вищої освіти у підсумку отримати максимальну кількість балів (від 0 до 100) за поточний контроль.

За умови, отримання за поточний контроль 60 балів і вище, за бажанням здобувачів вищої освіти, даний бал зараховується як оцінка за залік/екзамен із навчальної дисципліни.

Здобувач вищої освіти має право підвищити бал шляхом здачі заліку/екзамену. Здобувач вищої освіти, який за поточний контроль набрав 59 балів і нижче здає залік/екзамен із навчальної дисципліни. Якщо здобувач вищої освіти не здав пропущені без поважних причин теми, до складання заліку/екзамену не допускається.

бали										
------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

№	Бали	Оцінка за національною шкалою	Характеристика оцінки
1.	10	Відмінно	відмінне виконання
2	9	Добре	вище середнього рівня
3	8	Добре	загалом хороша робота
4	7	задовільно	непогано
5	6	задовільно	виконання відповідає мінімальним критеріям

**Шкала та схема формування підсумкової оцінки
заочної форми навчання (2 семестр)**

Семінарські заняття	1	2	3	4	Кр.р	Інд. робота
Максимальні Бали	20	20	20	20	10	10
Мінімальні бали	14	14	14	14	2	2

№	Бали	Оцінка за національною шкалою	Характеристика оцінки
1.	20	Відмінно	відмінне виконання
2	19-18	Добре	вище середнього рівня
3	17-16	Добре	загалом хороша робота
4	15	задовільно	непогано
5	14	задовільно	виконання відповідає мінімальним критеріям

5.3. Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	Відмінно	A	відмінне виконання
80-89	Добре	B	вище середнього рівня
75-79	Добре	C	загалом хороша робота
66-74	Задовільно	D	Непогано
60-65	Задовільно	E	виконання відповідає мінімальним критеріям
30-59	Незадовільно	FX	необхідне перескладання
0-29	Незадовільно	F	необхідне повторне вивчення курсу

6. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

7. Рекомендовані джерела інформації

Основні:

1. Конституція України від 28 червня 1996 року. [Електронний ресурс]. – режим доступу: zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96
2. Бюджетний кодекс України від 08.07.2010 р. [Електронний ресурс]. – режим доступу: zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17
3. Податковий Кодекс України від 02 грудня 2010 р. [Електронний ресурс]. – режим доступу: - № 2755- VI. zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17
4. Митний кодекс України від 13.03.2012. [Електронний ресурс]. – режим доступу: zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17
5. Цивільний кодекс України від 2003. [Електронний ресурс]. – режим доступу: zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15
6. Господарський кодекс України. [Електронний ресурс].- Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/436-15>
7. Закон України Про цінні папери і фондовий ринок. [Електронний ресурс].- Режим доступу: zakon.rada.gov.ua/laws/show/3480-15
8. Закон України «Про збір і облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» від 08.07.2010р. № 2464- У. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: zakon.rada.gov.ua/laws/show/2464-17
9. Декрет КМУ Про систему валютного регулювання і валютного контролю. [Електронний ресурс].- Режим доступу:.. <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/15-93>
10. Закону України «Про порядок здійснення розрахунків в іноземній валюті».[Електронний ресурс]. – Режим доступу: zakon.rada.gov.ua/laws/show/ru/185/94-вр
11. Закон України «Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: zakon.rada.gov.ua/laws/show/265/95-вр
12. Комплексна програма розвитку фінансового сектору України до 2020 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=43315626

Додаткові:

1. Бортняк К. В. Визначення та аналіз контрольних повноважень рахункової палати України щодо аудиту державного бюро розслідувань / К. В. Бортняк, В. А. Бортняк. // MODERN APPROACHES TO THE INTRODUCTION OF SCIENCE INTO PRACTICE. – 2020. – С. 274–276.
2. Бортняк К. В. Фінансово-правовий аспект взаємодії Держфінмоніторингу та державного бюро розслідувань щодо міжвідомчого співробітництва / К. В. Бортняк, В. А. Бортняк. // ACTUAL ASPECTS OF DEVELOPMENT IN THE CONTEXT OF GLOBALIZATION. – 2020. – С. 138–140.

3. Музика-Стефанчук О.А. Фінансове право: навч. посіб. / О. А. Музика-Стефанчук ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. - 4-те вид., допов. та перероб. - Київ : Ін Юре, 2018. - 347 с.

4. Фінансове право України: навч. посіб. / [О. А. Амбражей та ін.] ; за ред. Л. В. Фокши ; Дніпропетр. держ. ун-т внутр. справ. - Дніпро : Формат А+, 2017. - 279 с.

5. Попова С.В., Роль В.Ф., Сергієнко В.В. Фінансове право: навчальний посібник. К.: Центр навчальної літератури, 2019 392 с.

6. Фінансове право : підручник / [О. О. Дмитрик, І. Є. Криницький, О. А. Лукашев та ін.] ; за ред. М. П. Кучерявенка, О. О. Дмитрик. Харків : Право, 2019. 416 с.

Інформаційні ресурси

1. Національне агентство з питань запобігання корупції <https://nazk.gov.ua/uk/>
2. Національне антикорупційне бюро України <https://nabu.gov.ua/>
3. Офіційний веб-портал «Судова влада України» <http://www.court.gov.ua>
4. Офіційний сайт Верховного Суду <http://www.scourt.gov.ua>
5. Офіційний сайт Верховної Ради України. <http://www.rada.gov.ua>
6. Офіційний сайт Генеральної прокуратури України <http://www.gp.gov.ua>
7. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України <http://www.kmu.gov.ua>
8. Офіційний сайт Президента України <http://www.president.gov.ua>
9. Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України: <https://www.kmu.gov.ua>
10. Офіційний веб-сайт Конституційного Суду України: <http://www.ccu.gov.ua>
11. Єдиний державний реєстр судових рішень <http://reyestr.court.gov.ua>
12. Сайт Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського <http://www.nbuv.gov.ua>